

Φύσει εὐφυῆς καὶ πνευματώδης πρωίμως ἤδη ἀπεαφοίτησε τῶν ἐν Φιλιππουπόλει Ζηριφείων λαβοῦσ-τὸ πρῶτον ἄριστα, τοῦθ' ἄπερ τὸν ἐγωῖσμον αὐτῆς ἀρκούντως ἐπέτεινε καὶ ἠύξησε τὴν πρὸς αὐτὴν ἀδυναμίαν τῶν γονέων.

Καὶ ἤδη ἤγε τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος, ἡλικίαν καθ' ἣν πᾶσα κόρη ἀποστέρουσα πλέον ἵνα λέγεται παιδίον ἀρχεται ρεμβάζουσα καὶ ἀνεγείρει ἑαυτὴ διὰ τῆς φαντασίας χρυσοῦν μέγαρον, ὅπερ καλοῦσι μέλλον, ἀρχεται ἐπιτηδευομένη τὸν ἀμφοισμὸν αὐτῆς καὶ τὴν κόμην ἀνθεσιν ἐαρινοῖς κοσμοῦσα καὶ τὸ στήθος καλλωπίζουσα καὶ φιλαρέσκως μειδιῶσα πρὸς τὸ κάτοπτρον.

Ἦτο νεᾶνις τελεία, εἶχε κόμην μέλαιναν, ὀρθαλμούς ἀνθρακας ἐσθεσιμένους μὲν, πλήν φέγγοντας, ρίνα ὀλίγον γριππὴν, λαιμὸν σύμμετρον, χεῖλη μικρά, στήθος ὡς τοῦ κύκνου καὶ ραδινὸν ἀνάστημα. Ὁ χρακτὴρ αὐτῆς ἦν λίαν παρόμοιος, ἀγέρωχος ὀλίγον, μεγαλοπρεπὴς ἐν πᾶσι, ρεμβώδης τὰ πολλὰ, πρὸς ἑαυτὸν συνεστραμμένος καὶ ἔχων ἀντικείμενον τῶν σκέψεων τοῦ ἑαυτοῦ ἀεί. Συνησθάνετο βαθέως, ἀλλὰ σπανίως ἐξεφράζετο, ἀνεγίνωσκε πολλὰ καὶ ὠμίλει ὀλίγα· δὲν ὑπέφερεν ν' ἀκούη, εἰ μὴ σπουδαίων. Ἀπεστρέφετο τὰ μυθιστορήματα, ἀλλ' ἡγάπα τὰ τραγῳδίας καὶ τὴν ποίησιν.

Ὁ πατὴρ αὐτῆς γαιοκτῆμων πλούσιος εἶχεν ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Θράκης Β. . . ὠραίαν ἔπαυλιν, εἰς ἣν τὸ θέρος μετώκει οἰκογενειακῶς. Ἐκεῖ λοιπὸν ἡ τρυφερὰ νεᾶνις κατὰ πᾶσαν πρωίαν ἐνωρίς ἐγειρομένη καὶ κρατοῦσα ἀνὰ χεῖρας τομίδιον τι κλασικοῦ ἢ νεωτέρου ποιητοῦ ἐξήρχετο, ἐνῶ οἱ λοιποὶ ἐν τῇ ἐπαύλει ἐκοιμῶντο ἔτι, καὶ παρερχομένη τοὺς ἀγρούς ἐλαφρὰ ὡς ἡ δορκὰς διηυθύνετο πρὸς τὸ δασύλλιον, ἐνῶ οἱ χωρικοὶ ἐργάτῃ περιέργως ἐθεώρουν τὴν νεαράν.

Β'.

Ἐν τῷ δασυλλίῳ.

— Γὰρ ἰδὲς τὴν Μάρω μου, ἡμέραν τινὰ ἔλεγεν ὁ ἐπιστάτης πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ. Γὰρ ἰδὲς τὴν, ἰσκερὴ ὅταν νεράϊδα τρέχει πάλι μέσ' ταῖς λόγχαις. Ὅχ' πῶς κατόπι τῆς. Ξεύρεις ὅτι ὁ πατέρας τῆς μοῦ ἔχει παρὰγγεῖλαι νὰ τὴν προσέχω δίχως νὰ φανερωμαι, κι' ὅταν φεύγῃ μακριὰ π' τὸν πύργο, τρέχω πάντα κατόπι τῆς καὶ ἅμα ἐκείνη καθίσῃ κρύβομαι πίσω ἀπ' τὰ κλαδιά καὶ τὴν φυλάγω.

— Μὰ τί παράξενο κορίτσι εἶν' αὐτὸ καλέ; ὅλο 'ς τὴ μοναξιά εὐχαριστιέται! ἀποροῦσα ἡ γυνὴ προσέθηκεν.

— Εἶν' ἀπ' τὰ πολλὰ γράμματα.

— Καλὰ λένε πῶς ἅμα μάθῃ κανεῖς πολλὰ γράμματα, λιγὰς τὰ . . . , καὶ ἐποίησε χειρονομίαν ἡ τὸν κολακευτικὴν.

— Ὅχι δὲ! γὰρ τὴν κυροῦλα δὲν ἔμπορὶς νὰ τὸ πῆς αὐτό, εἶναι πολὺ γνωστικὸ κορίτσι. Ταῦτα εἰ-

πεν ὁ καλὸς χωρικός· καὶ ἔσπευσεν ἀκολουθῶν τοῖς βήμασι τῆς νεάνιδος.

Ἐκείνη κατὰ τὸ σύνθηδες παρελθοῦσα τὴν πεδιὰδα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δασύλλιον, ὅπερ ἀρχόμενον ἀπὸ τῶν προπόδων ἐχώρει μέχρι τῆς κορυφῆς τερπνοῦ γηλόφου. Ἐκεῖ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς χλόης ἐρείδουσα τὰ νῶτα ἐπὶ κορμοῦ δρυὸς καὶ ἐβυθίσθη εἰς ρεμβασμούς, ἐνῶ ὁ χωρικός βήματά τινα μακρὰν αὐτῆς ἐκρύπτετο ὀπισθεν θάμνου θαλεροῦ.

Τί ἀρχὴ γε ἐσκέπτετο ἡ φιλάρεσκος Ἀμαρυλλίς; οὐδ' αὕτη ἡ ἰδίᾳ ἡδύνατο νὰ εἴπῃ ἀκριβῶς ὅτι ἐσκέπτετο. Εἶχε μυστηριώδη τινὰ πόθον, ἀλλὰ τί ἐπὶ-θελαι; οὐδ' αὕτη ἐγνώριζεν, εἶχεν ἡλικίαν καθ' ἣν μεταξὺ τῆς καρδίας καὶ τῆς φύσεως ὑπάρχει μεταφυσικὴ τις σχέσις καὶ ἐπίδρασις, διὸ δὴ καὶ ὑπερηγάπα τὰς ἀγρίας καλλονὰς τῆς φύσεως. Ὁ θροῦς τῶν φύλλων, ὁ βομβὸς τῶν ἐντόμων, τὸ κελάδημα τῆς ἀηδόνος διήγειρον ἐν αὐτῇ τὰ ἀόριστα ἐκεῖνα συναισθημάτων καὶ τοὺς ἡδέεις, ἀλλ' ἀνεφίκτους πόθους τῶν ἐφθῶν. Εὐηρεστεῖτο πολὺ εἰς τὴν ἀνέγνωσιν τῶν ὁρηνωδῶν ποιημάτων τοῦ Ἀχ. Παράσχου καὶ πολλὰκις ἔχουσα ἀνοικτὰς τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου τῆς ὠνειροπόλει. Ἐφαντάζετο παρ' ἑαυτῇ ξανθὸν νεανίαν, οὐχὶ ὅμως τοιοῦτον, οἷοί εἰσιν οἱ ἐν τοῖς γυμνασίοις φοιτῶντες ἢ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐμπορευόμενοι, οὗτοι τῇ ἐφάνοντο ὡς μύρμηκες. Ἐφαντάζετο αὐτὸν ἀνδρεῖον καὶ ὠραίον ὡς τοὺς ἥρωας τοῦ Ὀμήρου, χρυσόκομον, οὐρανόμορφον, νεφελοσωμον, σχεδὸν ἄυλον. Ἐπεθύμει νὰ τὸν ἐναγκαλισθῇ νὰ τὸν ὀνομάσῃ ἀγαπητὸν φίλον ἀλλὰ δὲν ἡδύνατο. Ἐν ᾧ δὲ οὕτως ἐρρέμβαζεν, ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς πολλὰκις, καὶ κατὰ μικρὸν εἰς ὕπνον ἐβυθίζετο, τότε δὲ ὁ ἥρωας τῆς ἐνεσαρκούτο τῇ ἐπλησίαζε καὶ συνωμίλουν ἡδέως καὶ περιεπτύσσοντο ἀλλήλους. Ἀλλὰ . . . τῶν κλάδων σφοδρὰ δόνησις ὑπὸ τῆς αὔρας ἀφύπνιζε τὴν κόρην, ἐπανήγεν αὐτὴν εἰς τὸν πραγματικὸν βίον. Τότε στεναγμὸς ἀπὸ τοῦ βή-θους τοῦ ὠραίου αὐτῆς στήθους ἡρέμα ἀνεδίδετο καὶ θεσπέσιον ἐρύθημα τὰς χνοῦδεις παρειὰς αὐτῆς ἐχρῶν-νεν. Ἡ πραγματικότης δυσηρέστει αὐτὴν, ἡ φύσις πᾶσα τῇ ἐφάνετο στενὴ τότε, καὶ ἐγειρομένη ἔσπευ-δε πρὸς τὸν πύργον.

Ἦδη καθ' ἣν πρωίαν παρακολουθοῦμεν αὐτῇ, ἀφ' οὗ ἐπὶ ἱκανὴν ὥραν ἐπλανήθη εἰς ἀπείρους ὀνειροπολή-σεις τὸ πνεῦμα αὐτῆς, ἀπλήστως ἀναπνέουσα τὸν κα-θαρὸν ἀέρα τοῦ δάσους, ἤνοιξε τὸ τομίδιον καὶ ἤρξατο ἀναγινώσκουσα γεγονυῖα τῇ φωνῇ:

«Τῆς ἥβης ψάλλον ὄνειρον, ὀνείκιος καρδίας,

ἀνευ στεφάνων καὶ πομπῶν, πλήν ἑμπλῶς ὁρηκαίας».

— Πόσον μὲ μαγεύει τὸ μικρὸν τοῦτο καλλιτέχνη-μα! ὦ ἐνθεοὶ ποιηταί, εἰς ὑμᾶς λοιπὸν μόνους ἐδόθη χάρις ἵνα εἰσδύητε εἰς τὰ μυχαίτατα τῶν καρδιῶν καὶ ἀνακαλύπτοντες τὰ μυστήρια τοῦ συναισθητικοῦ βίου ν' ἀποτυπώτε αὐτὰ καλλιτεχνικώτατα ἐπὶ τοῦ χάρτου! ὦ τέλειοι ζωγράφοι τῶν ἰδανικοτήτων! Καὶ πάλιν ἔρριψε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς σελίδος καὶ ἀνέγνω:

«Καρδίας δίδυμος ἀκτὶς εἰς χεῖλη μυροδόλα,
αἰωνιότητος στιγμή καὶ βλάστησις καθ' ὅλα».

— Πόσον ἀκριβῶς καὶ χαριέντως ἅμα ἐκφράζει τὴν ἀλήθειαν! Πᾶς ἄνθρωπος φαντάζεται, ἀλλὰ μόνος ὁ ποιητὴς δύναται νὰ δώσῃ σάρκα καὶ ὅσῃ εἰς τὸ φανταζόμενον καὶ νὰ διατυπώσῃ τοῦτο κατ' ἀκρίβειαν. ὦ ποιητὰ! ὦ ὄντα ὑπεράνθρωπα! βαθεῖς καρδιογνώσται! θεήλατοι ὑψιπέται! ἔστε ἀθάνατοι! εἶπε καὶ ἔκλεισε τὸ βιβλίον. Ἀφῆρέθη, ἐβυθίσθη, ἀφῆθη πάλιν εἰς συλλογισμούς.

Αἴφνης συνῆλθε, διότι ἰσχυρὸς τῶν κλάδων θροῦς τὴν προσοχὴν τῆς εἴλκυσεν. Ὁ χωρικός ἀποκμῶν νὰ ἴσταται ὀρθίος ἐκθέσθῃ· οἱ κλάδοι ἐθορύβησαν· ὠρῶθη ἡ νεῆνις, ἐν ἀκκαρεὶ τὴν χεῖρα ὥπλισε διὰ στιλπνοῦ πολυκρότου, ὅπερ περὶ τὴν ὄσφυν αὐτῆς ἐκρέματο.

Ἐν τῇ μοναξίᾳ ἐκείνῃ εἶχεν ἀνάγκην ἀπολύτου ἡσυχίας, ὅπως ἐλευθέρως ὀνειροπώλῃ· ὁ θόρυβος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἐξημένῃ φαντασίᾳ τῆς προυξένησε τρόμον καὶ τὴν κατέστησε φοβεράν ὡς τὴν Νέμεσιν· ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο ψέθυρος ζεφύρου, ἀλλὰ ἐμφύχου ὄντος θόρυβος.

— Τίς εἶ! ἐφώνησεν ἐντόνως.

Οὐδεμία τῇ ἐδόθη ἀπάντησις. Ὁ χωρικός ἢ μὴ ἐννοήσας ἢ μὴ θέλων νὰ φανερωθῇ ἐξηπλώθη νῦν πρηνὴς ὅπως κρυφθῇ κάλλιον· καὶ πάλιν ἐταράχθησαν οἱ κλάδοι.

— Ὅν ἄθλιον ἐκρύβασεν ἡ νέα, πῶς τολμᾷς νὰ θεθῇλῃς διὰ τῆς παρουσίας σου τὸ ἱερὸν μου τοῦτο ἄλσος! εἴτε θηρίον εἴσκι, εἴτε ἄνθρωπος, ἀπόθανε! Καὶ περυσὺς δις ἐπίεσε τὴν σκανδάλην τοῦ πολυκρότου καὶ δύο διευθύνθησαν βολαὶ κατὰ τοῦ θάμνου μετὰ κρότου, ἡ δὲ ἡχὴ τοῦ κρότου μυκαρένῃ ἐπανελάβεν· αἱ σφαῖραι αἱ μολύβδιναι τοὺς κλάδους δρέψασαι ἤρξισαν καὶ πρὸ τῆς νέας ἐπερᾶν κατὰ τὸν πρῶτον τοῦ χωρικοῦ. τρέμοντας ἔτι ἐκ τοῦ φόβου.

— Ὅχ μὲ σκότῳνες, κορίτσι μου! ἐφέλλισεν.

Ἡ νεῆνις ἐπλησίησε.

— Σὺ εἶσαι, Πκῦλε; εἶπε γελῶσα ἀδιαφόρως εὐθὺνὰ ἐγλύτῳσες.

— Μὰ πὲς μου, σὲ πρκακλῶ νὰ χωρατέψῃς ἡθελες, ἢ ἀπ' ἀλήθειας μὲ σημάδεψες; εἶπεν ἐγειρόμενος ὁ Πκῦλος.

— Ἄν στέκουσιν ὀρθίος τῇ στιγμή αὐτῇ δὲν ὀχτοῦν ζωντανός.

— Καλὰ, καὶ τί σου ἔαμα;

— Τὸ σφάλμα σου εἶναι μεγάλον, ἀλλὰ δὲν πταίεις ἐσὺ.

Σὲ συγχωρῶ· ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὴν ὀξυνοίᾳ εἶχεν ἐννοήσῃ, πῶς εὐρέθη ἐκεῖ ὁ χωρικός. Θέλω νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι δὲν ὀχ' εἴπῃς εἰς κἀνένα τίποτε ἀπὸ ὅ,τι ἔγινε, ἀκούεις;

— Ὅρισμός σας κἀνένος δὲν ὀχ' μάθῃ τίποτε. Τὸ βλέμμα τοῦ χωρικοῦ ἐξέφραζε τοσαύτην εἰλι-

κρίνειαν, ὥστε ἡ νεῆνις ἠρέσθη εἰς τὴν διαβεβαίωσιν αὐτοῦ· ἐτράπησαν ἀμφότεροι σιωπηλῶς τὴν πρὸς τὸν πύργον ἄγουσαν.

Γ'.

Ὁ φοιτητής.

Ἦτο ἤδη τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ Μαΐου· τὰ χλοερὰ σπαρτὰ ἤρξαντο ὠχρίωντα καὶ σπανιώτερον ἠκούετο τὸ ἄσμα τὸ ἡδύολπον τῆς ἀηδόνος. Ἡ θερμότης προεχώρει ὁσημέραι αὐξοῦσα. Ἦν ἡ ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Εἰς τὸ χωρίον Β... εἶχεν ἔλθει νέος τις, ἵνα διαμείνῃ ἡμέρας τινὰς πρὸς τέρψιν. Ἦτο φοιτητὴς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ ἐν Ἀθῆναις Πανεπιστημίου. Νέος κομψὸς ξανθός, ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ ρωμαλέος· πλήρης ἀφελείας, πλήρης πνεύματος· ὅλος θυμηδία, ὅλος χαρὰ· ὁ ἔρως μεταμορφωθείς εἰς νεανίαν.

Καὶ ὅμως οὐδέποτε εἶχεν ἀγαπήσει. Ἀπεροφημένος ὑπὸ τοῦ ζήλου πρὸς τὴν ἐπιστήμην ὀλίγην προσοχὴν ἔδιδεν εἰς ἔρωτας καὶ νεανίδων μειδιάματα καὶ ὀφθαλμῶν μαγείας καὶ χειλέων ἀκρυγίας. Ἦτο κερθένος ἕως τότε ἡ καρδία του. Ἐν τούτοις ἠρέσκειτο ν' ἀναστρέφῃται μετὰ ὠραίων κορασίδων καὶ συνδιαλέγεται ἡδέως μετ' αὐτῶν! Ἡ δὲ εὐφράδεια καὶ τὸ γλυκὺ τῆς γλώσσης του εἶχόν τι τὸ τερπνόν καὶ ἐπαγωγόν διὰ πάντα τὸν ἀκούοντα.

Ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τῶν κυρίων τῆς ἐπαύλεως. Ἐκεῖ διελέξατο περὶ διαφορῶν θεμάτων μετὰ τῆς θελατικῆς ἐκείνης δεσποινίδος, ἧς τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἀγχινοία δὲν διεξέφυγον τὴν προσοχὴν τοῦ νέου. Ὁ δὲ πατήρ τῆς Ἀναστασίας θαλχεῖς ὑπὸ τῆς συναναστροφῆς αὐτοῦ, τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων προσεκαλέσατο αὐτόν, ἵνα τὴν προσεχῇ Κυριακὴν συνοδεύσῃ αὐτοὺς εἰς ἐξοχικὴν ἐκδρομὴν ὅπου ἐμελλον καὶ ν' ἀριστήσωσιν εὐχαρίστως παρεδέξατο ὁ νεανίας καὶ μετ' ὀλίγον ἀφῆκε τὸν πύργον.

Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ ἡ Ἀναστασία ἤρξατο καὶ πάλιν νὰ ρεμβάζῃ. «Ἰδοὺ εἰς νέος, διανοήθη, ὅστις νῦν μὲν εἶναι ἄσημος, καὶ ὅμως δύναται ποτε νὰ γίνῃ τι. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κῆρυχται νὰ ἀκούῃ συνεχῶς περὶ αὐτοῦ.

Παράδοξον! ἐν ᾧ ὁ Ἀρίστων ἀπεμακρύνετο τοῦ πύργου, δις, τρίς ἔστρεψεν ὀπίσω ἀκούσιως καὶ παρατήρησε τὰ παράθυρα. Πρὸς τούτοις ἐγένετο σκυθρωπός. Τί εἶχεν; οὐδ' αὐτὸς ἐγίνωσκεν· εἰς τὰ ὠπὰ του ἦν ἔναυλος εἰσέτι ἡ ἀργυρότης φωνῇ τῆς κόρης, τῆς σοβαρᾶς ἐκείνης κόρης, ἥτις ὠμίλει οὐχὶ ἐπιπολαιῶς, ἀλλ' ὡς ἐμβριθὴς ἀνὴρ. Οἱ δὲ ὀφθαλμοί, οἱ χρυσῶτοι, οἱ μέλανες, οἱ μετὰ τῶν χειλέων ὁμιλοῦντες ἐκφραστικώτατα, ἀνεξάλειπτοι ἔμενον πρὸ τῶν αὐτοῦ ὀμμάτων. Ἐν ᾧ περιεπάτει οὕτω κάτω νενευκῶς, συνήντησαν τὰ βλέμματα του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μικρὸν τετράδιον μετὰ ἐξωφύλλου ἐρυθροῦ. Ἀνέλαβεν αὐτὸ καὶ περιέργως ἀνοίξας ἀνέγνω τὴν ἀρχήν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἤστραψαν· τὸ εὐρημα